

Faro

La plumilla

La solució

Una solució a los problemas de la infancia consiste en hacer lo que se hacía antes. ¡Vaya! Lo intuía y no me atrevía a proponerlo para no ser tachado de nostálgico, pero acaba de decirlo Alexis Serra, Secretari d'Infància de la Generalitat: «Recuperar el juego al aire libre, en las plazas y calles de pueblos y barrios, con equipo y en diálogo entre niños y niñas, frente al abuso de las pantallas...». La fórmula la ofreció en el coloquio del Diari y la Fundació La Caixa.

El otro ponente fue Javier Urrea, ex Defensor del Menor. Su diagnóstico fue claro: «Hay padres inmaduros, y por lo tanto chicos problemáticos». Es otra conclusión que también supera la barrera de los tiempos.

Y es que el ser humano descubre la técnica, pero la técnica no descubre al ser humano.

ANTONI COLL I GILABERT
 @Collgilabert

La mirada
 des de Collsuspina

Paradoxes. Malgrat la terrible destrucció que va patir per part de milicians de la FAI, el temple va sobreviure a la guerra i, sobretot, al projecte del bisbe Irurita de reduir-la a una petita església al costat de la façana del Naixement

PER TATE CABRÉ
 tate@tatecabre.com

LA SAGRADA FAMÍLIA, SUPERVIVENT LA GUERRA CIVIL NO VA DESTRUÏR SINÓ PROTEGIR EL PROJECTE DE GAUDÍ

Després de la mort de Gaudí el 10 de juny del 1926, avui fa exactament 96 anys, els fidels seguidors de l'arquitecte reusenc a la Junta de la Sagrada Família van haver de fer front al cèlebre bisbe anticatalanista Manuel Irurita, en una llarga guerra de batalles diàries per a paralyzar el projecte de Gaudí, fins que el prelat va morir assassinat a la Guerra Civil, i les obres van continuar a la postguerra.

«Irurita va anar destituint els homes de Gaudí un a un, va segristar la revista del Temple on aquests es defensaven, no els deixava gastar els diners de les donacions, els va posar un president que mai hi va posar els peus... I el més greu de tot: va arribar a encarregar un projecte d'església econòmica per acabar de soca-rel amb els somnis de Gaudí», explica Julià Bretos, investigador gaudinista que al seu darrer llibre *Sapos y culebras, toda la verdad sobre los orígenes de la Sagrada Família* fa públics reveladors documents inèdits, resultat d'anys de capbussar-se a diversos arxius, que treuen a la llum temes fins ara desconeguts, com el dibuix que il·lustra aquestes pàgines.

«Al bisbe Irurita se li atribueix la frase 'Con lo que nos cuesta la sagrada Família podríamos construir 15 parroquias' –comenta Julià Bretos–, i el 1930, així que va

entrar com a bisbe, va convertir el que només havia de ser un temple expiatori en parròquia de barri, i va avisar la Junta una setmana després!». Efectivament, sempre amb els documents a la mà per acreditar les seves descobertes, Bretos ha documentat com el polèmic bisbe anticatalanista es va anar enfrontant a la Junta d'obres del temple i en va anar expulsant un a un els fidels seguidors de Gaudí:

Avui fa 96 anys que va morir Gaudí i la Sagrada Família és el monument més visitat d'Europa

«Irurita va arribar al març-abril del 1930 i un mes després ja va destituir mossèn Gil Parés, que hi era des del 1907, i van anar caient, l'escultor Joan Matamala i Joan Martí Matlleu, secretari de la Junta.», comenta Bretos.

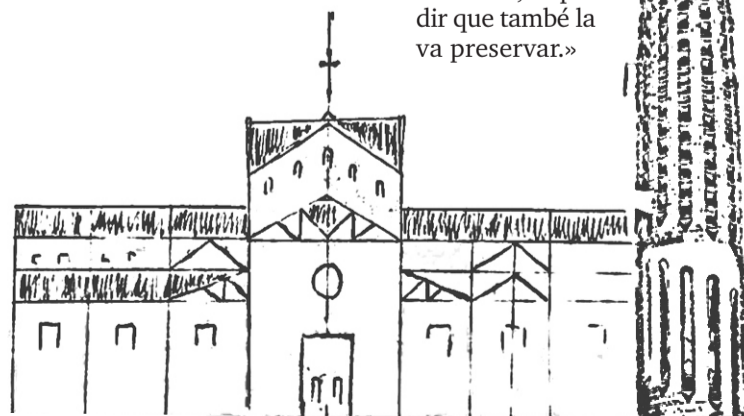
Martí Matlleu va plantar cara al bisbat defensant l'obra de Gaudí tant com va poder, i va guardar tota la documentació de les diferents batalles al seu arxiu personal i en la publicació de 48 pà-

gines del 1935 «Carta abierta que respetuosamente, en defensa de las obras del citado monumento artístico religioso, dedica al Rdmo. Dr. Obispo de Barcelona, Dr. D. Manuel Irurita Almandoz», segurament perquè va descobrir el projecte que el bisbat havia demanat, d'amagat de la Junta, a un arquitecte col·laborador del temple per acabar les obres de Gaudí amb l'església «econòmica» que presentem a la il·lustració. Hem redibuixat la torre de Sant Bernabeu seguint el croquis original per facilitar la comprensió dels lectors.

Martí Matlleu va calcar de manera casolana els diferents croquis del projecte, que no ocupa la totalitat del solar, sinó només la part de l'actual creuer i de la façana del Naixement, que ja estava construïda, i que hauria estat, amb la cripta i la façana de l'absis, el llegat de Gaudí a la posteritat.

D'aquesta manera, tal com apunta Bretos: «Es dona la paradoxa que sempre s'ha dit que la Guerra Civil va destruir la Sagrada Família, però com que també va destruir els plans del bisbe Irurita per frenar-la, es pot dir que també la va preservar.»

El bisbe Irurita va voler tancar el projecte de Gaudí amb una petita església a ponent de la façana del Naixement. DT

Periodista

Doctora en Periodisme i Ciències de Comunicació i diplomada en Traducció i Interpretació, **Tate Cabré** ha treballat en premsa i televisió. És Guia Oficial de Turisme de Catalunya.